

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Verslag van de vergadering van de Bouwbegeleidingscommissie op 19 maart 2019

Griffie commissies Bestuur en Onderwijs
Bouwbegeleidingscommissie
R. Konings

Aanwezige leden: mevrouw Tellegen (VVD), mevrouw Kuiken (PvdA), de heer Ronnes (CDA), de heer Smeulders (GL), mevrouw Broeders en de heer Roza (namens het fractiepersoneel), mevrouw Tielens en mevrouw Nollen (beiden namens het ambtelijk personeel)

Aanwezige adviseurs: mevrouw Roos (Griffier), de heer Van Rhijn (directeur huisvesting, renovatie en financiën van de Kamer), de heer Kuenzli (projectdirecteur renovatie van de Kamer), de heer Dijkmeester (Rijksvastgoedbedrijf)

Griffier: mevrouw Konings

1. Opening en mededelingen

De commissievoorzitter heet iedereen van harte welkom.

2. Conceptverslag van de BBC-vergadering van 12 maart 2019

Het verslag wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag vraagt een commissielid of de infographic al gereed is. Er is al langere tijd behoefte aan meer duidelijkheid over de verschillende rollen en taken van de spelers binnen de Tweede Kamer ten aanzien van de renovatie en tijdelijke huisvesting. Het programmabureau geeft aan dat de infographic (organogram) op dit moment wordt gemaakt. Voorts wordt gevraagd of het verslag openbaar wordt gemaakt. De commissievoorzitter meldt dat dit het geval is; alle verslagen worden openbaar gemaakt

3. Conceptadvies van de BBC aan het Presidium inzake het indelingsplan voor B67 (vlekkenplan)

Het conceptadvies is mede opgesteld naar aanleiding van de opmerkingen in de BBC-vergadering van 12 maart en de overleggen met de ambtelijk secretarissen. De leden van de BBC stemmen in met het advies.

4. Verdere planontwikkeling van de gebouwen van de Tweede Kamer ten behoeve van de renovatie

De commissievoorzitter licht de stand van zaken ten aanzien van de renovatie kort toe. Ten eerste is het Voorlopig Ontwerp (VO 100%) gereed. Het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) heeft dit ontwerp op basis van het oude PvE opgesteld. Ten tweede is het herziene

Programma van Eisen (PvE) nu vastgesteld door het Presidium. Het Presidium heeft het PvE aangevuld met een preambule. Ten derde heeft Pi de Bruijn in opdracht van het RVB een review van het VO 100% uitgevoerd en een aantal adviezen uitgebracht. De review gaat vooral over de functionaliteit en de indeling van gebouwdeel N, maar bevat ook adviezen ten aanzien van andere (gebouw)delen van de renovatie. Het VO 100% zal naar aanleiding van het herziene PvE opnieuw worden voorgelegd aan de BBC en het Presidium. Dit bijgestelde VO 100% dient uiterlijk op 1 juli 2019 te worden vastgesteld.

De BBC wordt naar aanleiding van de review nu al gevraagd zich uit te spreken over vijf onderwerpen:

- 1) gebouwdeel N;
- 2) de gebouwdelen A, B, C, J, K en H (behoudens begane grond);
- 3) werkplek-inrichting (werkplektypologieën);
- 4) duurzaamheid en;
- 5) veiligheid.

De projectdirecteur renovatie licht het memo dat hij ten behoeve van de besluitvorming hierover heeft opgesteld toe. Hij meldt tevens dat tot nu toe twee leden gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid om het gehele ontwerpboek in te zien. Een commissielid merkt op dat leden erg kort de tijd hebben gekregen om het ontwerpboek te bekijken. De projectdirecteur meldt dat leden zich uiteraard alsnog kunnen melden.

De BBC spreekt de vijf onderwerpen die voorliggen één voor één door.

1) Gebouwdeel N. De leden geven aan dat zij positief zijn over de voorstellen. Eén van de commissieleden merkt op dat de Schepelhal (de verdiepte ruimte waar de roltrap vanuit de Oude Zaal beneden eindigt die nu gebruikt wordt als garderoberuimte voor schoolklassen) veel beter benut zou kunnen worden. Het is zonde dat deze bijzondere ruimte nu als het ware een onbekende hoek van het gebouw is en blijft. Andere leden steunen dit betoog. De BBC zal in het advies aan het Presidium stellen dat het goed zou zijn als de Schepelhal na de renovatie beter/multifunctioneler wordt gebruikt.

2. De gebouwdelen A, B, C, J, K en H (behoudens begane grond). Eén van de commissieleden vraagt waarom er is gekozen voor één grote fietsenstalling. Om te bevorderen dat mensen de fiets pakken, zou het goed zijn als de kantoren van de Kamerbewoners altijd enigszins in de buurt van een fietsenstalling liggen. Zij adviseert om een tweede (kleine) fietsenstalling onder gebouwdeel A te bouwen. De overige leden zijn het hiermee eens. De BBC zal richting het Presidium adviseren om in het VO 100% te onderzoeken of het mogelijk is om twee fietsenstallingen te bouwen.

De leden hebben nog veel vragen bij het voorstel uit de review om het Statenlokaal in gebouw H te plaatsen. Zij vragen zich af hoe het terras eruit komt te zien en of het er rustig genoeg zal zijn om besprekingen te voeren. De projectdirecteur licht toe dat het voorstel dat nu op tafel ligt volgens Pi de Bruijn functioneler is. De Statenpassage wordt niet verkleind (de hal is hier al smal) en het kunstwerk van de vier wetgevers kan blijven. Hij geeft ook aan dat deze oplossing ook de voorkeur heeft van het Restaurantbedrijf. De leden van de BBC geven aan dat ze graag de tekeningen van het oude en het nieuwe voorstel voor de locatie van het Statenlokaal naast elkaar willen leggen om vervolgens een afweging te maken.

Tot slot spreekt de BBC over de vraag waar Nieuwspoort na de renovatie gesitueerd zal worden. De projectdirecteur meldt dat er momenteel gesprekken worden gevoerd met Nieuwspoort over hoe zij in 2025 gehuisvest wensen te worden; eind maart wordt hierover meer duidelijk en zal dit ook terugkomen op de agenda van de BBC. Eén van de leden wijst erop dat het onhandig is als Nieuwspoort in gebouw A komt, aangezien er dan geen grote fractie gehuisvest meer kan worden. Een ander lid wijst erop dat een andere locatie van Nieuwspoort dan de huidige nogal wat consequenties kan hebben voor andere aspecten van de verbouwing. De BBC besluit om dit als aandachtspunt te benoemen in het advies aan Presidium.

3) Inrichting van de werkplek (werkplektypologieën). De projectdirecteur geeft aan dat nader onderzocht zal worden hoeveel kantoorruimte er nodig is voor hoeveel mensen

en welke faciliteiten er nodig zijn. De leden geven aan dat zij positief zijn over dit voorstel. Een commissielid merkt op dat een groot Statenlokaal prettig zou zijn als er weinig kantoorruimte is (als het ware een 'extended' werkplek). Een ander commissielid vraagt wie er van de gebruikersgroepen aan het onderzoek deelnemen. Ook hierover zal de BBC nader worden geïnformeerd.

4. Duurzaamheid. De commissievoorzitter meldt dat een commissielid dat vandaag niet aanwezig kon zijn, schriftelijk heeft doorgegeven het niet eens te zijn met het advies op dit punt. Dit zal worden opgenomen in het advies. Voorts verduidelijkt de projectdirecteur op verzoek van een aantal leden het voorstel. Hij acht het in deze fase verstandig als de politiek (d.w.z. de commissie Binnenlandse Zaken) tijdig een uitspraak doet over het al dan niet uitbreiden van de duurzaamheidsmaatregelen. Dit is immers van invloed op het ontwerp van allerlei installaties. Het zou daarom goed zijn als de commissie voor Binnenlandse Zaken tijdig kan beschikken over de ramingen van de levensduurkosten van extra duurzaamheidsmaatregelen, zodat zij zich hierover desgewenst kan uitspreken. Dit omdat in de stuurgroep vastgesteld is dat met betrekking tot duurzaamheidsmaatregelen investeringen worden getoetst op "Total Cost Of Ownership" met een maximale terugverdientijd van 15 jaar. De leden van de BBC geven aan dat zij het als gebruikers een goed voorstel vinden, maar er niet over gaan.

5. Veiligheid. Eén van de commissieleden merkt op dat er wat betreft beveiliging en de renovatie nog weinig knopen zijn doorgehakt. Dit wordt bevestigd door de projectdirecteur; de Contourenschets beveiliging is immers in het Presidium nog niet vastgesteld. Wel is het goed om alvast een aantal algemene uitgangspunten vast te stellen. De leden van de BBC besluiten dat zij positief zullen adviseren over de voorgestelde uitgangspunten.

De commissievoorzitter licht toe dat er op basis de inbreng van de leden een conceptadvies aan het Presidium zal worden opgesteld over de verdere planontwikkeling voor de renovatie. Dit advies wordt per e-mail aan de leden van de BBC voorgelegd.

Tot slot vraag een commissielid naar de gebruikersgroepen binnen de Tweede Kamer waarmee het RVB samenwerkt. Hij hecht eraan dat er duidelijke afspraken worden gemaakt over het proces. Dit onderwerp zal worden geagendeerd voor een volgende keer.

6. Rondvraag en sluiting.

De commissievoorzitter sluit de vergadering.